

Maandag 4 februari 1918 – enige editie

Berlijn, 3 februari. Officieel: Legergroep Rupprecht: Aan het front in Vlaanderen kwam het 's middags tussen het Houthulsterbos en de Leie tot levendige artilleriegevechten.

Berlijn, 4 februari. Officieel: Op vele punten van het front vuurwisseling, die vooral in Vlaanderen, tussen het Houthulsterbos en de Leie tegen de avond aanzwol.

Londen, 3 februari. Officieel: In aanvulling op het bericht der vliegeraanvallen, die in het communiqué van gisteravond waren medegedeeld, is gisteren een tweede vliegeraanval van de vijand in de sector van Poelkapelle met machinegeweervuur afgeslagen.

Londen, 3 februari. Officieel: Marinevliegtuigen hebben gistermorgen het vliegpark bij Varsenare met bommen bestrooid. Als gevolg van een treffer werd brand waargenomen.

Een vijandelijk vliegtuig, dat een verkenningsvlucht uitvoerde om foto's te nemen werd door onze verkenningsvliegtuigen vernield.

Al onze toestellen zijn zonder averij teruggekeerd.

Londen, 4 februari. Officieel: Watervliegtuigen hebben gisteren een aanval gedaan op het vliegveld van de vijand bij Houtave.

Er zijn tal van bommen op het doel geworpen. In de loop van de dag is er in het gevecht in de lucht een vijandelijk vliegtuig vernietigd, twee machines van de vijand zijn stuurloos naar beneden gejaagd. Twee van onze vliegtuigen zijn niet teruggekeerd.

Havre, 3 februari. De koning der Belgen heeft aan generaal Leman het grootlint van de Leopoldsorde verleend.

Generaal Leman gaat naar Spanje tot herstel van zijn gezondheid.

Een interview met prof. Hans Delbrück.

We hadden gelegenheid een onderhoud te hebben met geheimrat prof. Hans Delbrück, de uitgever van de bekende Preussische Jahrbuecher, waarvan het politiek karakter, zoals hij zelf in zijn voorrede tot zijn laatste werk: "Krieg und Politik" opmerkt, "het stempel draagt van Heinrich von Treitsche" de profeet van het door Pruisen geschapen Duitse Rijk.

Gelijk echter Treitsche, "met toorn de opvatting bestreed, dat het een teken van nationale gezindheid zou zijn, vreemde woorden te vermijden", zo vertegenwoordigt Delbrück de mening, dat het juist van weinig vertrouwen in de kracht van het Duitse volk getuigt, de grenzen, door inlijvingen van gebied, dat door vreemde nationaliteiten wordt bevolkt, te willen beschermen.

Prof. Delbrück is een frisse grijsaard, die op zijn 70^e jaar nog een vitaliteit ontwikkelt, waar menig man van 40 afgunstig op mag zijn.

Daarbij ondervroeg ik hem over België.

Het leek mij het beste maar dadelijk met het dode punt te beginnen. Het dode punt in ieder gesprek tussen een Duitser en een Nederlander is België. Wil men het vermijden, om het gesprek beter te laten vloten, het helpt niet, men loopt er op de duur toch op vast als op een blinde klip. En dan verliest alles, waar men het eerst over eens geworden is, zijn kleur en glans.

Maar als men die kwestie eerst afhandelt, beter gezegd, als men eerst constateert, dat zulks maar in begrensde mate mogelijk is, dan weet men, welke waarde men het volgende kan toekennen en die waarde behoudt het dan.

Voor Nederland is België immers de kwestie van de oorlog. De zaak van België is immers vooral ook een zaak van Nederland. Daar hangt al het andere van af, daar wordt onze verhouding tot Duitsland allereerst bepaald. Onze verhouding van natie tot natie bedoel ik, de mate van sympathie voor Duitsland, die in Nederland mogelijk zal zijn of de mate van antipathie tegen Duitsland, die onafwendbaar zal zijn.

Welnu, prof. Delbrück zal de laatste Duitser zijn, die het een Nederlander kwalijk zal nemen, als hij de Belgische kwestie bij een onderhoud vooropstelt. "Het volledig herstel van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van België", daar is hij voor opgekomen, niet eerst sedert vandaag of gisteren, maar zo dikwijls als hij tijdens de oorlog over de kwestie gesproken heeft, laatst nog in zijn vlugschrift "Wider den Kleinglauben, Eine Auseinandersetzung mit der Deutsche Vaterlandspartei", waarin hij met de hem eigen vurigheid voor de vrede zonder inlijvingen strijdt, tegen de al-Duitsers van leer trekt, en de regering tracht te overtuigen van de noodzakelijkheid hetzelfde met alle stelligheid te doen.

"Niet anders (namelijk dan Napoleon, die bij de vrede van Tilsit Thorn, Danzig enz. bezet hield) zou het ons gaan, als we België (in vreedestijd) zouden willen behouden. Reeds thans kan men de punten aangeven waar, als wij dat deden, de wereldoorlog weer zou beginnen".

Hij wijst dan op de eigenaardige geografische structuur van België: "In het oosten en het westen als door twee vangarmen door Nederlands gebied omvat" enz. Voor een kleine staat als België gaat dat, maar voor het militair en economisch verenigd Duitsland-België zou het onverdraaglijk zijn en onverwijd tot de sterkste wrijvingen met Nederland voeren. "Dat Nederland niet anders zou kunnen, dan ook maar de een of andere vereniging met het Duitse rijk aan te gaan, zodra België dat doet, is vaak genoeg gezegd, en leert een blik op de

kaart. Maar de Nederlanders hebben veel te veel zelfbewustzijn en hebben veel te veel liefde voor de zelfstandigheid van hun vaderland, om zich aan een dergelijke uitnodiging te onderwerpen. Het conflict, waar duidelijk Europa en de wereld weer in zouden vervallen om verdere machtsuitbreiding van Duitsland te voorkomen, zou er dan al weer zijn.

"Bij zijn bekende methode om, als zij geen bewijsgronden meer heeft, de lezers te overbluffen, door de dingen op hun kop te zetten, heeft graaf Reventlow, de politieke redacteur van de Deutsche Tageszeitung, de waarde van de Vlaamse kust voor ons willen aantonen, door te beweren, dat de Engelsen, door de bezetting van België ook Nederland zouden dwingen, aan zijn zijde te treden ... In werkelijkheid is het juist andersom ... De Nederlanders zouden zonder meer de Engelsen bijvallen, als wij de dwaasheid begingen – door ons in België te nestelen – hun onafhankelijkheid te bedreigen."

Zo denkt prof. Delbrück in het algemeen over de Belgische kwestie, maar er bleef ons toch nog wat te vragen over: we hebben het allen gehoord, in 1917, uit de mond van de toenmalige rijkskanselier, von Bethmann-Hollweg, dat het onrecht, België aangedaan, zou worden hersteld. En nu verneemt men nog maar altijd van het wegvoeren, het wegvoeren niet alleen van grondstoffen, maar ook van machines, die voor de Belgische industrie nodig zijn, ja, volgens de berichten is Duitsland eenvoudig bezig België te beroven van de mogelijkheid, zich na de oorlog in industrieel opzicht te herstellen. Hoe staat het daarmee?

"Onzin," zei de professor Delbrück, "tenminste als men er mee te kennen gegeven, dat Duitsland met voorbedachten rade, uit concurrentiezucht, België berooft. Duitsland heeft echter, gelijk algemeen bekend, schaarste aan grondstoffen, die voor de oorlogsindustrie nodig zijn. In Duitsland heeft de bevolking het koper

van de huisraad moeten geven. Natuurlijk nemen we ook het koper in het bezette gebied in beslag. Ook verschillende machines hebben we voor de oorlogvoering nodig gehad, en door het wegvoeren daarvan worden vele industrieën zwaar getroffen.

Maar natuurlijk, wie nu eenmaal boos opzet vermoedt, aan die zal het tegendeel moeilijk te bewijzen zijn."

Men meldt ons: Zaterdagmiddag vlogen er vier vliegmachines van de entente boven de Belgische kust. Ze werden zwaar beschoten door de Duitsers. Stukken van de ontplofte granaten vlogen tot op ons grondgebied.

Gisteren trachtte een Belg, geholpen door iemand uit Westdorpe, over de elektrische draad tussen Assenede en Sas van Gent te komen. Toen ze bijna daarin geslaagd waren, werden beiden door de Duitsers aangeschoten. In hopeloze toestand is de Hollander naar Zelzate, de Belg naar Sas van Gent gevoerd.